

Volkskrant
5/9/18

SCHIKKING? FINANCIER
EIST ALSNOG VERVOLGING

De Amsterdamse financier Sam van Doorn gaat bij de rechter bezwaar aantekenen tegen de schikking die ING dinsdag met het OM sloot wegens het faciliteren van witwassen. Met een zogeheten artikel 12 Sv-procedure wil hij alsnog vervolging van ING afdwingen, zodat de bank 'publiekelijk verantwoording' aflegt. Dat zegt zijn advocaat Robert Hein Broekhuijsen. De 73-jarige Van Doorn deed zelf in 2015 aangifte tegen ING omdat de bank honderden witwastransacties via zijn bedrijf mogelijk zou hebben gemaakt. Het OM besloot vorig jaar om ING niet voor deze zaak te vervolgen. Opmerkelijk, omdat de transacties wel onderwerp zijn van een groot fraudeonderzoek naar witwassen en belastingontduiking via Nederland. Het OM besloot in de zaak-Van Doorn niet te vervolgen omdat de bank vier andere zaken gebruikte die een 'breed falend beleid' van ING aantoonde. Uit die zaken is de schikking voortgekomen. 'Het OM kiest voor het geld in plaats van dat de verantwoordelijke leidinggevers publiekelijk ter verantwoording worden geroepen', zegt advocaat Broekhuijsen. Financier Sam van Doorn zegt ING verschillende keren te hebben gewaarschuwd voor vreemde transacties via doorstroomvennootschappen. Hij financierde een trustbedrijf samen met ex-compagnon Erwin de Ruiter, met wie hij in 2005 ruzie kreeg. In 2010 deed Van Doorn aangifte, omdat hij in de administratie vreemde transacties was tegengekomen. Justitie begon daarop een onderzoek naar De Ruiter. Hij zou volgens justitie bijna 123 miljoen euro hebben witwassen via zogeheten doorstroomvennootschappen. ING was zijn huisbankier. De Ruiter woont in Dubai en ontkent alle beschuldigingen.

DE VOLKSKRANT
WOENSDAG 5 SEPTEMBER 2018

Ten eerste

5

ING liet megatransacties ongestoord passeren

Justitie onderzocht vier casussen waarbij klanten van ING op grote schaal geld wisten wit te wassen. De bekendste zaak is die van Vimpelcom, een Noord-Russisch telecombedrijf.

Op papier is het voorkomen van witwassen bij banken prima geregeld, ook bij ING. Het staat allemaal keurig beschreven in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Doe goed onderzoek naar klanten. Meld ongebruikelijk transacties. En zorg dat medewerkers capabel zijn om klanten te screenen en gekke transacties te herkennen. Om het voor banken makkelijker te maken, zijn er ook nog eens allerlei systemen die automatisch mogelijk verdachte transacties signaleren. Ook

die had ING. En dat 'transactiemonitoringssysteem' sloeg bij een klant uit Curaçao russen 2010 en 2013 49 keer alarm, zo staat in het feitenrelaas dat het Openbaar Ministerie (OM) dinsdag publiceerde na de schikking met ING. Wat deed ING met die 49 signalen? Niets. Ze werden allemaal genegeerd, schrijft justitie. In alle gevallen werden de alarmsignalen afgedaan als 'not suspicious'. Terwijl er toch genoeg aanleiding was om deze klant uit Curaçao onder de loep te nemen. Andere banken hadden ING al vragen over zijn activiteiten gesteld. Ruim drie jaar lang kon de klant ongestoord zijn ING-rekening gebruiken om er in totaal 150 miljoen euro op te storten. Al die tijd waren zijn bedrijfsactiviteiten onduidelijk, deed ING geen onderzoek naar hem en was hij ondanks de fikse bedragen op zijn rekening door ING ingedeeld bij het segment 'midden- en kleinbedrijf'. Justitie onderzocht vier van dit soort casussen bij ING, waarvan de bekendste de zaak Vimpelcom is. Dit Noord-Russische bedrijf trof in 2016 een

schikking van 358 miljoen euro met de Nederlandse staat vanwege het omkopen van de dochter van de toenmalige Oezbeekse president Karimov. Dat was tot dinsdag de grootste schikking ooit in Nederland. ING betaalt nu voor het mogelijk maken van omkoping en het faciliteren van witwassen. In het geval van Vimpelcom ging dat heel eenvoudig in zijn werk. Dat telecombedrijf bedacht in 2005 dat het de markt in Oezbekistan wilde veroveren. Om in het land van dictator Islom Karimov voet aan de grond te krijgen, was een lokale partner nodig en dat werd de presidentsdochter Gulnara Karimova. Niet dat ze verstand had van telecom, maar ze wist wel aan welke touwtjes ze moest trekken voor de juiste vergunningen en licenties. Er werden tientallen miljoenen overgeboekt van dochterbedrijfs van Vimpelcom naar het bedrijf Takhtant op Gibraltar, waarvan de rechterhand van de presidentsdochter directeur en mede-eigenaar was.

49 KEER meldde het 'monitorsysteem' tussen 2010 en 2013 verdachte transacties bij een klant uit Curaçao. Er werd niets mee gedaan. bedrijf van Vimpelcom op de Britse Maagdenlanden - vanaf zijn ING-rekening in Nederland op 21 september 2011 20 miljoen dollar over naar een Zwitserse rekening van Takhtant bij de Zwitserse bank Lombard Odier. Een maand later krijgt de presidentsdochter op dezelfde manier nog eens 10 miljoen dollar bijgeschreven, zo blijkt uit stukken van de Amerikaanse justitie. In ruil voor dat geld bemachtigde Vimpelcom een 4G-licentie in Oezbekistan. ING liet het allemaal ongestoord passeren, schrijft justitie. 'Essentiële gegevens over de uiteindelijke eigenaar van Watertrail ontbraken.' En dit keer liet ook het systeem ING in de steek. Geen van de transacties levert een 'alert' op. In 2012 komen er bij ING wel signalen binnen dat Takhtant in verband wordt gebracht met witwassen en corruptie, maar het duurt vervolgens nog jaren voor ING iets onderneemt. Pas in 2015 meldt ING de betalingen aan Takhtant aan als ongebruikelijk, na vragen van een journalist.

Tom Kreling